

Bilagor till Digitaliseringsprogram för Lidköpings kommun

KS 2016/423

Ansvarig för dokumentet: Kommunstyrelsens verksamheter, Utveckling &
kommunikation

Innehållsförteckning

Bilagor till Digitaliseringsprogram för Lidköpings kommun	3
Bilaga 1, Nulägesanalys	3
Bilaga 2, Digitaliseringens möjligheter	9
Bilaga 3, Digitaliseringens risker	12
Bilaga 4, 19 principer för digital samverkan.....	13
Bilaga 5, Nationella mål för digitalisering – en sammanfattning	14
Bilaga 6, Strategiska utvecklingsområden med konsekvensbeskrivningar	15
Bilaga 7, Krav från SKL på kommunerna inom digital utveckling	20
Bilaga 8, Referenser/källor.....	25

Bilagor till Digitaliseringsprogram för Lidköpings kommun

Bilaga 1, Nulägesanalys

Inledning

Genom samarbetet med Göliska IT och ett väl utbyggt fibernät som ägs av kommunen finns ett bra utgångsläge för digitalisering med avseende på teknisk infrastruktur. I verksamheten finns många digitaliseringsinitiativ och några exempel är satsningen på digitala verktyg i skolan, det digitala stödet i äldreomsorgen, utveckling av e-tjänster och investeringar i olika verksamhetssystem. Samtidigt saknas kommungemensamma metoder inom grundläggande områden som styrning och uppföljning, systemförvaltning och systematiskt informationssäkerhetsarbete.

Nulägesanalysen ger en bild av vad som fungerar bra men är samtidigt tydlig med vilka brister som finns. Dessa brister kommer i digitaliseringsprogrammet att beskrivas som strategiska utvecklingsområden där kommunens förmåga behöver utvecklas genom fortsatt arbete.

Kommunens förmåga att uppfylla förutsättningarna för digital utveckling

Nedanstående analys är en självskattning av kommunens förmåga i förhållande till de krav som SKL ställer på kommunerna i handlingsplanen "Förutsättningar för digital utveckling i kommuner, landsting och regioner".

Insatsområde I: Ledning och styrning

Enligt SKL:

- samverkan nationellt, regionalt, mellan kommuner och inom kommunen är en förutsättning för digitalisering
- effektiva former för samverkan med uppsatta mål och nytta måste fastställas
- på lokal nivå behöver beslut fattas om att följa gemensamma rekommendationer som ges på central nivå
- etablerade strukturer för ledning, styrning och finansiering måste finnas på plats
- målbilder för olika verksamhetsområden behöver vara överenskomna och kommunicerade så att kommuner, landsting och regioners verksamhetsstrategier går i takt

Inom området ledning och styrning saknas beredskap avseende budget och personal för att finansiera och använda nationella tjänster som i ökad omfattning förväntas utvecklas av bland andra SKL. Budget- och finansieringslösningar som stödjer framtida mera standardiserade och centraliserade lösningar behöver därför tas fram. Det saknas tydliga processer för behovsinsamling och utveckling samt en beslutsinstans som kan prioritera digitaliseringsåtgärder inom kommunen över förvaltningsgränser.

Lidköpings kommun befinner sig inom IT-området i en långtgående samverkan med de sex kommunerna i västra Skaraborg, V6. Samverkan är nödvändig för att dra nytta av varandras erfarenheter, samutnyttja resurser och attrahera kompetenser som den enskilda kommunen inte kan. Kommunens nuläge ger i det avseendet goda möjligheter.

Samverkan inom V6 har hittills framförallt gällt teknik och infrastruktur men i och med digitaliseringen av verksamheterna behöver det nu göras tydligt hur samverkan kring mera verksamhetsnära IT-stöd ska bedrivas och organiseras.

Lidköpings kommuns styrdokument är framtagna i samarbete med Göliska IT och antagna i flera av V6-kommunerna. Alla dokumenten 6-10 år gamla och i stort behov av

omarbetning. Beslut behöver tas om att avveckla de styrande dokumenten tillsammans med ett uppdrag om att utarbeta nya.

Systemförvaltning är grunden för ett bra resursutnyttjande, förbättrad kostnadseffektivitet och ett fungerande informationssäkerhetsarbete. Kommunen saknar idag ett systematiskt och gemensamt arbetssätt för detta. En V6-gemensam systemförvaltningsmodell behöver införas.

Nya möjligheter skapas ständigt genom ny teknik och nya funktioner. Organisationen måste hålla sig uppdaterad på utvecklingen i omvärlden och lära av andra. Kommunen behöver också bevaka och delta i nationella initiativ och lösningar som tas fram av SKL och andra. Anpassning till nya regelverk och standarder behöver ske kontinuerligt. Omvärldsbevakningen mot myndigheter, kommuner, SKL och privata aktörer behöver därför ske mera metodiskt och systematiskt.

Slutsats

Slutsatsen är att inom Ledning och styrning prioriteras de enskilda delarna på bekostnad av helheten i kommunen och samverkan med andra. Detta begränsar möjligheterna att dra nytta av den digitala utvecklingen. Det behövs ökad samordning och överblick tillsammans med gemensam styrning av budget och resurser till den digitala utvecklingen.

Insatsområde II: Principer, arkitektur och säkerhet

Enligt SKL:

För kommunernas del handlar insatsområdet till stor del om att skapa beredskap för att ansluta till och följa lagstiftning, standarder och regelverk som i viss omfattning redan finns men som i ännu större utsträckning kommer att tas fram inom EU och nationellt. Denna gemensamma grund finns för att säkerställa:

- rättssäkerhet och att kvalitetssäkrad information och tjänster tas fram
- att samverkan och återanvändning av information kan genomföras i praktiken
- att planering, utveckling och förvaltning av gemensamma lösningar hålls samman

Kommuner, landsting och regioner behöver arbeta systematiskt och riskbaserat med informationssäkerhet, för att kunna skydda sina informationstillgångar på lämpligt sätt och i enlighet med krav som ställs enligt lagstiftning, myndigheters föreskrifter och verksamhetens behov. Som stöd för arbetet ska Ledningssystem för Informationssäkerhet (LIS) införas i samtliga organisationer.

För kommunen är möjligheten att aktivt bidra i utvecklingen av gemensamma principer och regelverk värdefull men samtidigt begränsad. Fokus måste ligga på att ta del av, förstå, besluta om och använda det som tas fram.

Den tekniska informationssäkerheten bedöms vara god i kommunen medan säkerhetsarbetet i verksamheternas informationshantering visar stora brister. I och med den ökande IT-användningen ökar samtidigt kravet på ett systematiskt informations-säkerhetsarbete. Här saknar kommunen tillräcklig medvetenhet och kompetens och resurser bedöms vara otillräckliga. Området är eftersatt och behöver prioriteras.

Slutsats

Slutsatsen är att inom principer, arkitektur och säkerhet måste uppmärksamhet på lagstiftning och gemensamma standarder öka och ligga till grund för kravställning i upphandlingar. En bred satsning på förbättrad informationssäkerhet måste genomföras.

Insatsområde III: Informationsförsörjning och digital infrastruktur

Enligt SKL:

- korrekt information ska finnas tillgänglig vid rätt tid och till rimlig kostnad
- återanvändning av information och minimerat uppgiftslämnande ska eftersträvas, dubbellagring av information ska undvikas
- utsedda informationsägare ska ansvara för informationens kvalitet, samt att hanteringen uppfyller krav på informationssäkerhet, juridik, gallring och bevarande
- öppna data är information från offentliga organisationer som görs tillgänglig för vem som helst att använda, återanvända och distribuera, utan andra förbehåll än källangivelse och vidarelicensiering
- En välfungerande gemensam digital infrastruktur främjar samverkan och är en förutsättning för bra informationsförsörjning. Gemensam infrastruktur kan omfatta både offentlig och privat sektor och utgöras av gemensamma regelverk för teknik såväl som processer, juridik, definitioner, begrepp och funktioner tillsammans med tekniska lösningar. Exempel på gemensam digital infrastruktur kan vara en informationsförsörjningsplattform, en tjänst för meddelandehantering, en loggtjänst, elektronisk identifiering, digitala kontaktuppgifter, en spårjtjänst eller samtyckeshantering.

Lidköpings kommun är som alla andra organisationer beroende av konstant och oavbruten tillgång till korrekt information. Mängden information och beroendet av den ökar snabbt i och med digitaliseringen av samhället och våra verksamheter. Även om läget varierar mellan olika förvaltningar och verksamheter har Lidköpings kommun generellt sett bristande kontroll på vilken information som finns i olika system och vem som äger och ansvarar för den. Utpekade informationsägare saknas. Det förekommer omfattande dubbelregistrering av exempelvis personuppgifter. Ett arbete med anpassning till Dataskyddsförordningen pågår och bidrar till en ordnad och säker informationshantering.

Genom samarbetet inom kommunalförbundet Göliska IT har Lidköpings kommun goda förutsättningar med avseende på teknisk infrastruktur. Kommunen förfogar genom Lidköpings Bredband också över ett väl utbyggt fibernät som under 2020 förväntas nå samtliga hushåll och företag. Den tekniska infrastrukturen ger möjligheter för digitala tjänster med maskinella och automatiserade informationsflöden. Brist på kunskap och resurser försvårar dock en högre användning och kan vara hinder för användning av kommande nationella lösningar kring informationsförsörjning.

Ett e-arkiv för digitalt långtidsbevarande kommer att tas i bruk under 2018. En översyn av dokumenthanteringsplaner och informationsklassning pågår, bland annat till följd av EU:s Dataskyddsförordning.

Kraven på kommunen ökar på att tillhanda hålla mer öppen information, statistik och öppna jämförelser. En säker informationsklassning behövs så att öppen information skiljs från säkerhetsklassad och känslig information. Inom detta område saknar kommunen tillräckliga resurser och kompetens.

Slutsats

Slutsatsen inom informationsförsörjning och digital infrastruktur är att kommunen behöver tydliggöra ägarskap och ansvar för sina informationstillgångar. Klassning av information behöver göras för att fastställa skyddsvärde och rätt säkerhetsnivåer. Över tid behöver system och information konsolideras för att undvika dubbelregistrering och

minskade krav på uppgiftslämnande från privatpersoner och företag. Ett utvecklat arbete med informationshantering ger en grund för att kunna publicera öppen data. Kompetens och resurser måste tillföras för att realisera nödvändiga förbättringar.

Insatsområde IV: Processer och tjänster

Enligt SKL:

- Privatpersoner och företag förväntar sig god service och att digitala kontaktvägar blir förstahandsvalet för allt fler
- Budskapet från regering och SKL är Digitalt först och i enlighet med det kommer i allt högre grad digitala tjänster att standardiseras och utvecklas nationellt
- Exempel är verksamt.se där statliga myndigheter och kommuner samverkar för att underlätta för personer som vill starta ett företag. 1177 Vårdguiden erbjuder privatpersoner en samlad ingång till vårdtjänster. Kommunerna i Skåne har en gemensam tjänst för antagning till gymnasieskolan, skanegy.se.
- Standardisering av tjänster förutsätter standardisering av arbetsprocesser med nya synsätt på hur arbetet ska utföras. Krav kopplat till vilken information som ska efterfrågas, vilka juridiska krav som gäller, informationssäkerhet, tekniska gränssnitt, användbarhet och tillgänglighet måste ensas.
- Utveckling måste styras av användarnas behov och användarna måste involveras i utvecklingsarbetet
- Privatpersoner och företagare måste ges information och vägledning kring vilka tjänster de erbjuder, hur de används och hur de kan underlätta vardagen. Kommunens Kontaktcenter är i det avseendet en viktig pusselbit.
- Digitaliseringen ger ökade möjligheter till insyn och lägger grunden för ett ökat förtroende för offentlig sektor
- Digitalisering är en styrningsfråga och en systematisk förändringsledning krävs för att lyckas

I kommunen pågår ett arbete med processkartläggning. Resultatet är en bra grund för fortsatt arbete med digitalisering av processerna och för de förändringar i arbetssätt som digitaliseringen medför.

Användning av gemensamma system och standarder är en viktig faktor för att underlätta samarbete mellan kommuner och uppnå skalfördelar. Under de senaste åren har flera V6-gemensamma upphandlingar genomförts och andelen gemensamma IT-system inom V6 ökar. En tydlig styrning från politik och kommunledning behövs för att säkerställa att denna positiva trend fortsätter och förstärks.

Även inom Lidköpings kommun behövs en ökad styrning mot att använda gemensamma system. Färre system bidrar bland annat till sänkta kostnader och underlättar arbetet med informationssäkerhet. Kravställning på nya system ska följa riktlinjer och standarder som tas fram nationellt av SKL och myndigheter.

Många interna rutiner och processer skulle kunna digitaliseras för ökad effektivitet och bättre kvalitet. Kommunens e-tjänster måste i högre grad integreras med verksamhetssystem för att minska andelen manuellt arbete. Funktioner som saknas för att möjliggöra en komplett digital handläggning måste tillföras. Ett exempel på detta är digital signering.

Stora krav ställs på chefernas och medarbetarnas digitala kompetens.

Kompetensutveckling inom IT och digitala verktyg är till viss del eftersatt och införande av ny teknik och utbildning för användarna går inte alltid i takt. Stöd och utbildning behöver också ges till kunder-brukare i hur de ska hantera kommunens digitala tjänster.

I internkontroll, medarbetarundersökningar och medborgarundersökningar bör mer fokus läggas på att följa upp digitaliseringen och dess positiva och negativa effekter. De självskattningsverktyg som finns för att mäta hur långt kommunen kommit i digitaliseringsarbetet är anpassade till de mjuka förvaltningarna. De tekniska förvaltningarna har inte i samma utsträckning tillgång till sådana redskap.

Kraven på öppenhet ökar och efterfrågan finns på öppna demokratiska processer och att kunder ska kunna följa sina ärenden i de olika stegen i processen. Fullmäktiges sammanträden visas digitalt och kommunens anslagstavla är digital. Möjligheten för medborgare och kunder att följa ett ärendes status behöver utvecklas. Idag bygger det på att handläggaren manuellt håller kunden informerad.

Slutsats

Slutsatsen inom processer och tjänster är att kommunen i många avseenden står i början av sitt digitaliseringsarbete. Digitalt först är ingen självklarhet. Kompetensutveckling behöver ske internt och externt mot grupper i samhället som annars riskerar ett digitalt utanförskap.

Kommunens förmåga att följa de 19 principerna för digital samverkan

I e-delegationens "Vägledning för digital samverkan" beskrivs 19 principer för digital samverkan. Principerna uttrycker de grundläggande förutsättningar som krävs för en effektiv digital utveckling i kommuner, landsting och regioner.

Grundprinciper

De fem grundprinciperna säger att den digitala utvecklingen ska utgå från medborgarnas livshändelser, att digitala möten ska ske på användarnas villkor, att rätt nivå på informationssäkerhet och integritet ska upprätthållas, att mandat och ansvar ska delegeras och att behov och nytta ska vara styrande.

Kommunens omvärldsanalys visar tydligt att krav och förväntningar från kunder och brukare ökar. Kontakter ska kunna skötas via mobil och surfplatta, tjänster och välfärd ska levereras på "mitt sätt", när det passar mig och med förväntan på snabba leveranser och svar. Det är en stor utmaning för kommunen att i samverkan med andra myndigheter skapa ett sammanhållet och livshändelsebaserat digitalt kundmöte där mycket idag fortfarande bygger på manuell handläggning.

Arkitekturprinciper

Utöver de fem grundprinciperna ovan finns fjorton arkitekturprinciper organiserade under tre rubriker:

- Digitala möten – digitala kanaler ska vara de primära och anpassning ska ske till olika gruppers och individers behov. Medborgarnas insyn och möjligheter att påverka ska öka. Arkitekturen ska underlätta för nya lösningar som kan utvecklas av både myndigheter och marknadens aktörer. Uppgiftslämnande ska minimeras och redan inlämnad information ska återanvändas.
- Tjänste- och processsamverkan – samverkan förutsätter användning av gemensamma begrepp och modeller och att enhetlighet eftersträvas.
- Informationssäkerhet och juridik – ett riskbaserat informationssäkerhetsarbete ska bedrivas där informationens skyddsvärde och de rättsliga förutsättningarna beaktas. Den personliga integriteten ska skyddas.

Attityder som hämmar digitalisering måste jobbas bort och "digitalt först" måste bli ett naturligt förhållningssätt. En ökad samordning behöver ske internt för att uppnå större enhetlighet och underlätta samarbete och utbyte av data. Kommunens information ska hanteras på ett säkert sätt och förstärkningar behövs inom områdena informationssäkerhet och juridik. Förmågan att kravställa och upphandla digitala lösningar behöver också utvecklas.

Bilaga 2, Digitaliseringens möjligheter

I regeringens skrift "För ett hållbart digitaliserat Sverige - en digitaliseringsstrategi" sätts målet att "Sverige ska vara bäst i världen på att ta tillvara digitaliseringens möjligheter". Regeringens vision om ett hållbart digitaliserat Sverige innebär att en relevant, målmedveten och rättssäker effektivisering och kvalitetsutveckling ska ske genom digitalisering. Arbetet ska inriktas på att ta tillvara digitaliseringens möjligheter, minimera riskerna och skapa en kostnadseffektiv, säker, robust digitalisering samt utveckla bättre förutsättningar inom de områden där digitaliseringen inte används fullt ut.

Digitaliseringens möjligheter i Lidköpings kommun

Digitaliseringens möjligheter i Lidköping utgår från nulägesbeskrivningen och beskrivs med utgångspunkt från tre olika tidshorisonter; "I dag", det vill säga 1-4 år framåt, "i morgon" som kan vara 5-15 år framåt samt "i framtiden" som är mera visionärt.

"I dag" – nyttorealisering genom ledning, kompetensutveckling och bättre utnyttjande av befintlig och ny teknik

- **Utveckla befintliga system och integrera dem**
I nutid ligger en stor möjlighet i att implementera befintliga system fullt ut och integrera systemen med varandra. En mera utvecklat arbete med systemförvaltning är grunden för det. Kund-/brukarfokus måste vara ledstjärnan så systemen på ett kostnadseffektivt sätt levererar det kunderna efterfrågar som tillgänglighet, överblick, självservice, trygghet och möjlighet till medskapande.
- **Utveckla användarkompetensen**
Digitalisering kräver nya kompetenser. Kombinerad förståelse av både verksamhet och teknik, juridisk kompetens och förändringsledning behövs för att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Samtidigt måste både medarbetare och medborgare/kunder känna sig trygga med de digitala verktyg de förväntas använda. Riktad rekrytering och bred kompetensutveckling är därför nödvändiga åtgärder. Förändringsledning är viktigt för att våga lämna de tidigare arbetssätten och ersätta dem med nya arbetssätt. En utmaning är att samtidigt ta tillvara spjutspetsarnas driv och uppmuntra de sena användarnas utveckling.
- **Agera samordnat**
Genom att agera samordnat i styrning och ledning av digitaliseringen och kartlägga och samla in behovet från hela kommunen så utnyttjar kommunen möjligheterna bättre. Ett splittrat agerande leder till suboptimering av resurserna. För ett samordnat agerande behöver möjligheterna med processkartläggning och tydligt processägarskap utnyttjas. Styrning och ledning behöver anpassas för att hantera digitaliseringen behov av samordnat beslutsfattande.
- **Utveckla beställarkompetensen**
Det behövs tydliga gemensamma förutsättningar att hålla sig till vid upphandling av system och tjänster för att undvika dyra inköp och felsatsningar. Kommunens beställarkompetens behöver utvecklas för att säkerställa kvalitet, informationssäkerhet och kostnadseffektivitet i upphandlade lösningar. Genom att agera samordnat från Lidköpings kommun med genomarbetade

beställningar och även utnyttja samverkan med V6-kommunerna kan beställarkompetens och förhandlingsposition stärkas ytterligare.

- **Kartlägg och digitalisera processerna**

Verksamhetsutveckling och förbättringsarbete är utgångspunkten för digitalisering. Genom att kartlägga processer i verksamheterna kan digitaliseringsmöjligheter identifieras. I kartläggning kan man förstå var processerna gnisslar, medarbetarnas syn på processen och hur kunderna upplever resultatet av processen. Med processkartan som grund kan processen förbättras med utgångspunkten att hitta digitala lösningar. Processteg som inte tillför kundnytta arbetas bort och rutinuppgifter automatiseras för att frigöra tid till kvalitativt arbete. Här är ett tydligt ägarskap viktigt både från processägare och verksamhetsansvariga.

- **Utveckla mottagningskapaciteten**

Kommunen kommer att erbjudas fler färdigutvecklade och standardiserade verktyg och lösningar från SKL och myndigheter. Detta innebär att kommunen måste utveckla sin mottagningskapacitet så att dessa kan implementeras och kommunen dra nytta av dem. Mottagningskapaciteten bestäms av kommunens förmåga att fatta beslut, finansiera och börja använda lösningarna både tekniskt och verksamhetsmässigt.

- **Fånga drivkraften**

Digitaliseringens möjligheter är beroende av att kommunen kan stärka och fånga upp drivkraften till fortsatt digitalisering. Fokus på att minska friktion och ta bort onödiga manuella moment ger kraft åt arbetet. En annan möjlighet är att korta ledtiden från uttalat behov till genomförande. Detta kan ske genom att ha processen för att fånga upp idéer och behov på plats, ha kompetenta mottagare som kan utveckla idéerna, ha budgetmedel tillgängliga samt alltid välja SKLs standardiserade verktyg och lösningar. SKLs lösningar behöver inte upphandlas eller förankras i andra kommuner eftersom alla förväntas ansluta till dem.

- **Utnyttja ny teknik**

Den tekniska utvecklingen går snabbt och skapar ständigt nya möjligheter. Även om det finns mer att hämta i befintliga lösningar finns det samtidigt ny teknik som ger möjligheter som befintliga system inte kan erbjuda men som är efterfrågade.

"I morgon" – nyttorealisering genom mottagningskapacitet och omställning

- **Mottagningskapacitet**

När förutsättningarna för digitalisering är på plats och kommunen skapat mottagningskapacitet för de standardiserade verktyg som SKL och andra myndigheter erbjuder så kommer digitaliseringen att kunna fortsätta utvecklas. Detta sker då med större kraft än vad Lidköping som enskild kommun skulle kunnat klara av.

- **Omvärldsbevakning**

Omvärldsbevakning blir viktigare för att ha framförhållning inför vad som är på gång inom SKL och i omvärlden. Öppna system, etablerade standarder och

tydliga gränssnitt gör det möjligt att dra nytta av applikationer som privata företag kan utveckla i anslutning till kommunens verksamhet.

- **Omställning**

Nyttorealiserings förutsätter att kommunen har förmåga att ställa om befintliga arbetssätt. Automatisering, robotisering och artificiell intelligens kommer att förändra vårt arbetssätt. Samhället och kommunen måste samtidigt förhålla sig till att gamla lösningar finns kvar under en tid. Gammalt och nytt kommer att finnas parallellt, till exempel både förarlösa självkörande bilar och vanliga bilar på samma gata. De digitala lösningarna ger möjligheterna och representerar framtiden. Ju snabbare det gamla kan fasas ut ju snabbare får man full effekt av digitaliseringen.

- **Förändrad arbetsmarknad**

Samhällets digitalisering innebär att arbetsmarknaden och arbetsmiljön förändras. Ny teknik och digitala system gör att många arbetsuppgifter automatiseras. Utvecklingen innebär också att nya typer av arbeten tillkommer. Det är viktigt att kommunen ställer om till digitala arbetssätt för att uppfattas som en organisation i framkant och en attraktiv arbetsgivare.

"I framtiden" – nyttorealiserings genom innovation och öppenhet

- **Innovation**

Innovation kan bidra till att lösa samhällets utmaningar och till ett modernt och hållbart samhällsbygge genom att kombinera kunskap på nya sätt eller tänka helt nytt. Innovation är en förutsättning för att offentlig sektor ska hitta nya effektiva lösningar.

- **Öppenhet**

Endast fantasin sätter gränser för vilken betydelse digitaliseringen får för framtiden och hur kommunens roll kommer att förändras. Förutom öppenhet för förändringar måste kommunen öppna för andra aktörers innovationer inom den kommunala sfären. Detta görs genom transparens, användning av standarder och tillhandahållande av data.

Medborgardialogen kan kompletteras med ett aktivt medskapande.

Bilaga 3, Digitaliseringens risker

Risker med att inte digitalisera

Samhällets digitalisering går inte att hejda. Kommunen kan i den meningen heller inte välja bort digitalisering. Men genom att inte vara tillräckligt proaktiva, genom att inte agera tillräckligt snabbt och framsynt och inte säkerställa att digitaliseringens förutsättningar finns på plats riskerar kommunen att inte klara av framtidens krav och utmaningar. Höga kostnader för välfärd, miljömässiga konsekvenser, svårigheter att attrahera och rekrytera personal, risk för att uppfattas som omodern är några exempel på risker med att inte digitalisera.

Risker med att digitalisera

Den digitala tekniken och informationshanteringen är utsatt för risker både utifrån och från den egna verksamheten. Tekniken är ny och den fulla kunskapen och erfarenheten saknas om vilka olika risker, konsekvenser och sårbarheter som den innebär.

Digitalisering lyfts fram i alla sammanhang och trycket är hårt på en snabb digitaliseringsprocess. "Digitalt först" gäller men brådskan innebär samtidigt risker för ogenomtänkta lösningar och beslut. Digitalisering har blivit ett mål i sig, inte ett medel för att förbättra.

- **Tekniska risker**

Tekniska risker består av hot mot den fysiska infrastrukturen, informationsvägarna och direkt mot den information som hanteras. Bristande standardisering och fastlåsning i speciallösningar är också tekniska risker.

- **Ekonomiska risker**

Ekonomiska risker uppträder genom bristande beställarkompetens, ofullständig nyttorealisering, bristande samordning samt underskattning av kostnader och resursbehov.

- **Risker kring integritet**

Risker kring integritet orsakas av brister i hantering av personuppgifter, i samband med övervakning, spårning, brister i informationsklassning samt orsakat av den mänskliga faktorn

- **Arbetsmiljörisker**

Brister i ledarskap i omställningen av arbetslivet och genom att den nya tekniken ökar kraven på ständig tillgänglighet.

- **Demokratiska risker**

Risker finns genom påverkan i den demokratiska processen samt osäkerhet i lagring av data över lång tid.

Grupper i samhället som av olika skäl inte kan tillgodogöra sig digitaliseringen riskerar att förlora möjligheter till delaktighet och inflytande.

Bilaga 4, 19 principer för digital samverkan

e-delegationens 19 principer för digital samverkan ska vara grunden för offentlig sektors digitala verksamhetsutveckling.

Grundprinciper

1. Utgå från medborgarnas livshändelser
2. Låt digitala möten ske på användarnas villkor
3. Upprätthåll rätt nivå på informationssäkerhet
4. Delegera mandat och ansvar
5. Låt behov och nytta vara styrande

Arkitekturprinciper

Digitala möten

6. Låt digitala kanaler vara det primära alternativet
7. Anpassa till olika grupper och individers behov
8. Öka medborgarnas insyn och möjligheter att påverka
9. Öppna upp för externa innovatörer
10. Återanvänd redan inlämnad information

Tjänste- och processsamverkan

11. Bestäm och tillämpa gemensamma begrepp, modeller och mönster
12. Tillgängliggör och återanvänd information och tjänster på ett enhetligt sätt
13. Bygg tjänstebaserat
14. Hämta information från källan
15. Använd öppna standarder

Informationssäkerhet och juridik

16. Bedriv ett riskbaserat informationssäkerhetsarbete
17. Skydda den personliga integriteten
18. Beakta informationens skyddsvärde i hela kedjan
19. Analysera rättsliga förutsättningar

Bilaga 5, Nationella mål för digitalisering – en sammanfattning

Målet för digitaliseringspolitiken är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Elektroniska kommunikationer ska vara effektiva, säkra och robusta samt tillgodose användarnas behov. De elektroniska kommunikationerna ska i första hand tillhandahållas genom en väl fungerande marknad, men staten ska ha ett ansvar på områden där behoven inte enbart kan tillgodoses av marknaden.

Sverige ska ha bredband i världsklass. Alla hushåll och företag bör ha goda möjligheter att använda sig av elektroniska samhällstjänster och service via bredband. Detta har beslutats i enlighet med propositionen Tillgängliga elektroniska kommunikationer.

Regeringens bredbandsstrategi – Sverige helt uppkopplat 2025 – har visionen ett helt uppkopplat Sverige och har målsättningar för tillgång till snabbt bredband i hemmet och på arbetet, samt för tillgång till mobila tjänster där människor normalt befinner sig.

En väl utbyggd och välfungerande digital infrastruktur är en förutsättning för att möta den ökade digitaliseringen i samhället och skapa de möjligheter till ökad konkurrens- och innovationskraft som digitaliseringen ger.

Digitalisering är också ett centralt verktyg för att kunna minska det moderna samhällets klimatpåverkan och kan modernisera den svenska ekonomin så att nya hållbara jobb skapas i växande företag.

Sverige är redan digitalt framstående, men det krävs fortsatta insatser för att behålla Sveriges ledande position. Det är viktigt att alla ges möjlighet att ta del av digitaliseringen och de fördelar den för med sig. Det handlar om att utveckla och kunna använda sin digitala kompetens men också att på ett säkert sätt kunna ta del av, ta ansvar för och känna sig trygg i det digitala samhället.

Regeringens digitaliseringsstrategi - För ett hållbart digitaliserat Sverige - anger inriktningen för hur digitaliseringspolitiken ska bidra till konkurrenskraft, full sysselsättning samt ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Strategin innehåller delmål på fem områden – digital kompetens, digital trygghet, digital innovation, digital ledning och digital infrastruktur.

1. STYRNING OCH FINANSIERING

Lidköpings kommun ska införa en styrning av den digitala utvecklingen som säkerställer behovet av samordning inom kommunen och i de samarbeten där kommunen deltar.

En budget-/finansieringsmodell ska införas som underlättar kommunövergripande digitaliseringsinitiativ samt anslutning till och användning av nationellt utvecklade tjänster. Särskild vikt ska läggas vid att värdera förväntade nyttor och följa upp att dessa realiserar.

Nytta för kunden/brukaren

- God ekonomisk hushållning.

Nytta för kommunen

- Skapar överblick över pågående och planerade digitaliseringsinitiativ och ger underlag för prioriteringar både ur ekonomiskt och nyttoperspektiv.
- Säkerställer att kommunen inte köper eller utvecklar system som redan finns i kommunen och att tekniska lösningar fungerar tillsammans
- Skapar förutsättningar att använda nationellt utvecklade tjänster

Konsekvenser för kommunen

- Kan innebära organisatoriska förändringar och budgetväxling
- Beslutsprocesserna förändras och beslutsmakten koncentreras
- Nödvändiga styrdokument behöver tas fram

2. INFORMATIONSSÄKERHET

Lidköpings kommun ska utveckla ett systematiskt arbete med informationssäkerhet som säkerställer att kommunen uppfyller nuvarande och kommande lagkrav.

Informationen ska klassas och hanteras utifrån sitt skyddsvärde.

Nytta för kunden/brukaren

- Kunderna kan lita på att kommunens verksamhet är stabil genom att risker och sårbarheter är hanterade i ett systematiskt arbete med informationssäkerhet.
- Den personliga integriteten är skyddad genom att personuppgifter hanteras enligt lagar och förordningar.

Nytta för kommunen

- Rätt säkerhetsnivå är fastställd så att kostnaden för informationssäkerheten står i proportion till skyddsvärdet.
- Kommunens informationstillgångar är tillgängliga och kan återskapas vid tekniska problem.
- Informationen är korrekt och inte manipulerad eller förstörd.
- Genomförd informationsklassning ger möjlighet att behörighetsstyra känslig information och att i övrigt jobba med öppen data.

Konsekvenser för kommunen

- Ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) behöver integreras i Vårt arbetssätt för att få till stånd ett systematiskt och kontinuerligt informationssäkerhetsarbete.
- Ansvar och roller för informationssäkerhetsarbetet behöver tydliggöras och behovet av kompetensutveckling och personella resurser behöver tillgodoses.
- Resurser både i tid och pengar behöver avsättas för informationssäkerhetsarbetet.

3. SYSTEMFÖRVALTNING

Lidköpings kommun ska förvalta och utveckla sina digitala system på ett enhetligt och systematiskt sätt för att maximera nyttan av gjorda investeringar och säkerställa att de stödjer kundernas och verksamhetens behov över tid.

Systemförvaltningen ska så långt möjligt ske i samverkan med andra berörda kommuner.

Nytta för kunden/brukaren

- God ekonomisk hushållning.

Nytta för kommunen

- Avsedd effekt och nytta har uppnåtts med de digitala systemen
- Systemförvaltningen genomförs i samverkan inom V6
- Systemförvaltning lägger en grund för fortsatt aktiv utveckling

Konsekvenser för kommunen

- Kommunen behöver införa en gemensam systemförvaltningsmodell i kommunen och i samarbete med Göliska IT och V6
- Ansvar och roller för systemförvaltningsarbetet behöver tydliggöras och behovet av kompetensutveckling och personella resurser behöver tillgodoses

4. SAMVERKAN OCH STANDARDISERING

Lidköpings kommun ska utnyttja möjligheterna till samverkan, samordning och standardisering för att underlätta för kunderna och skapa kostnadseffektiva processer i kommunen.

Nytta för kunden/brukaren

- Samverkande tjänster baserade på ett livshändelseperspektiv underlättar för kunden i kontakter med kommun och andra myndigheter

Nytta/konsekvenser för kommunen

- Kommunen har förutsättningar för att använda regionalt och nationellt utvecklade lösningar
- Gemensamma lösningar ger skalfördelar
- Kravställning baserad på etablerade standarder ger leverantörer tydligare förutsättningar och kan leda till lägre kostnader
- Utbyte av data underlättas

Konsekvenser för kommunen

- Kommunens arbetsprocesser ska samordnas och anpassas enligt nationella standarder
- Kravställning i upphandlingar ska utgå från nationellt etablerade standarder och kommunens teknikplattformar på kort och lång sikt
- Omvärldsbevakning behöver bedrivas systematiskt så att kunskap om befintliga och kommande standarder finns uppdaterad i organisationen

5. KOMPETENS FÖR ETT DIGITALISERAT SAMHÄLLE

Lidköpings kommun ska säkerställa att organisationen har kompetens att anskaffa och använda digitala lösningar på ett ekonomiskt, kvalitetssäkert och rättssäkert sätt samt kompetens att leda den nödvändiga omställningen.

Nytta för kunden/brukaren

- God ekonomisk hushållning
- Kunderna kan lita på att kommunen drar nytta av digitaliseringens möjligheter
- Digitaliserad hantering av kundernas ärenden genomförs rättssäkert och med god kvalitet

Nytta för kommunen

- Digitaliseringens möjligheter utnyttjas
- Ärendehantering sker på ett kostnadseffektivt sätt
- Kommunen kan delta i omställningen till ett digitaliserat samhälle

Konsekvenser för kommunen

- Krav ska ställas på att digitala lösningar används och att parallella arbetssätt elimineras
- Grundläggande digital kompetens behöver säkerställas genom att alla medarbetare utbildas så att de kan dra nytta av och känna sig trygga med sina digitala verktyg och nya arbetssätt
- Kommunen behöver säkerställa att det finns tillräcklig kompetens inom områdena juridik, kravställning, förändringsledning
- En rekryteringsstrategi behöver tas fram för att ställa rätt kompetenskrav vid rekrytering

6. SAMLAD KUNDINFORMATION

Lidköpings kommun ska presentera en samlad bild av kundens kunduppgifter och alla ärenden och engagemang kunden har med kommunen.

Nytta för kunden/brukaren

- Alla kundens ärenden och engagemang finns samlade på ett ställe
- Kunden behöver bara lämna sitt grunddata en gång
- Kunden kan följa aktuell status på sina ärenden
- Kunden kan få ett mer samordnat stöd från kommunen

Nytta för kommunen

- Effektivare ärendehantering genom bättre överblick över kundens ärenden och engagemang
- Kontaktcenter kan ge ett bättre och samlat svar på kundens frågor
- Förenklar för kommunen att följa Dataskyddsförordningen (GDPR)

Konsekvenser för kommunen

- Ett centralt kundregister måste upprättas och integreras med gemensamma grunddatakällor
- Befintliga system måste integreras med det centrala kundregistret
- Att skapa en samlad kundinformation kräver resurser i både tid och pengar

7. TRYGGHET, STÖD OCH TILLGÄNGLIGHET

Lidköpings kommun ska använda digitalisering av kärnverksamheterna för att utveckla trygghet, stöd och tillgänglighet för alla under livets alla faser.

Nytta för kunden/brukaren

- Förbättrad kvalitet, ökad trygghet och tillgänglighet genom ny teknik och nya digitala tjänster
- Mer tid frigörs för det värdeskapande arbetet i den personliga kontakten

Nytta för kommunen

- Digitalisering kan ge ökad kapacitet och tjänster kan levereras till samma eller högre kvalitet och lägre kostnad

Konsekvenser för kommunen

- Digitala tjänster och digitalt stöd måste byggas så att de är lätta att använda för så många som möjligt
- Satsning på tillgänglighet till information och digitala tjänster för alla oavsett individens tekniska och ekonomiska förutsättningar genom så kallat "Välfärdsbredband" och fria surfzoner
- De som inte har möjlighet att använda kommunens digitala tjänster ska ta tillgång till samma service och information
- Ställningstagande måste göras om vad kommunen ska erbjudas och vad medborgaren själv ska stå för

8. ÖPPENHET, DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

Lidköpings kommun ska arbeta aktivt med att tillhandahålla öppna data och använda digitalisering för att utveckla demokrati och delaktighet

Nytta för kunden/brukaren

- Ökad trovärdighet och legitimitet för kommunen
- Ökad insyn i kommunala beslut och i kommunal verksamhet
- Ökad möjlighet till påverkan
- Externa aktörer kan utveckla nya tjänster som kommer medborgarna till del

Nytta för kommunen

- Ökad delaktighet från alla grupper, medborgarna blir medskapare i högre grad än idag
- Kommunen får bättre beslutsunderlag genom fler och nya kanaler till medborgarna
- Nöjdare medborgare och kunder ökar kommunens attraktivitet
- Idéer utifrån kan stimulera kommunens innovationsarbete

Konsekvenser för kommunen

- Aktivt arbete med öppna data förutsätter att kommunen har god kontroll på sina informationstillgångar och avsätter kompetens och resurser
- Kommunen behöver rusta sig för att hantera fler idéer, synpunkter och en större direkt påverkan från medborgare och kunder
- Kommunen behöver anpassa språk och illustrationer för att nå olika grupper och bidra till att utveckla den digitala kompetensen hos de medborgare som behöver det

Bilaga 7, Krav från SKL på kommunerna inom digital utveckling

I handlingsplanen från SKL "Förutsättningar för digital utveckling" beskrivs bakgrunden inom varje område samt bruttolistor med aktiviteter för årlig prioritering i kommunerna för åren 2017-2025.

Insatsområde I – Ledning och styrning

Mål 1 Effektiv styrning

SKL erbjuder gemensamma digitala tjänster utifrån medlemmarnas prioritering och SKL arbetar utifrån medlemmarnas prioritering. Medlemmarnas styrning av den egna organisationen är mogen att ta emot och hantera resultat från nationell samverkan.

- Nya initiativ kring samverkan beskrivs på ett enhetligt sätt.
- Medlemmen har beredskap att betala för och implementera de nationella tjänster som tas fram inom olika verksamhetsområden.
- Lokala initiativ som finns potential att sprida och återanvända nationellt ska beakta följsamhet till gemensamma regelverk redan initialt.
- Framtaget självskattningsverktyg för bedömning av "digital mognad" används.
- Medlemmar använder SKL:s samverkansplattform och mängden samverkan mellan medlemmar har ökat.

Mål 2 Organisation och ansvar

Ansvarsfördelningen i samverkan kring gemensamma digitala lösningar är tydliggjord och ändamålsenlig.

- Medverkan i handlingsplanens förväntade forum.
- Hålla sig informerad över tid kring SKL:s uppdrag och påverka inriktning och upplägg.
- Ta initiativ till potentiella samverkansområden och lyfta frågor i rätt organisation och forum.

Mål 3 Juridiska förutsättningar

Förutsättningar finns för att på ett rättsligt hållbart sätt samverka, utbyta information, utveckla tjänster, gemensamt äga och samförvalta.

- Se över processer för projekt, utveckling, upphandling och liknande så att rättsliga förutsättningar kontrolleras på ett systematiskt sätt.
- Regelbundet följa upp att detta tillämpas i organisationen.
- Tillämpa och besluta om införande av de vägledningar, modeller och lösningar som tas fram nationellt.
- Bidra med kompetens till behovsanalys för utveckling, översyn, regelförändringar.

Mål 4 Finansiella förutsättningar

Modell för finansiering av hela livscykeln för gemensamma tjänster där SKL är involverad är etablerad.

- Delta i arbetet att utarbeta finansieringsmodell.

Mål 5 Samspel med kommersiella aktörer

Kommersiella aktörer levererar tjänster baserat på nationell informationsarkitektur och nyttjar nationell infrastruktur.

- Använder gemensamma krav och förutsättningar vid upphandling av nya verksamhetsstöd.

Insatsområde II – Principer, arkitektur och säkerhet

Mål 6 Principer om förutsättningar för digital samverkan

Principer om förutsättningar för digital samverkan, baserade på EU:s och nationella principer används av samtliga kommuner, landsting och regioner.

- Delta med resurser i arbetet med att fastställa och vid behov ta fram nya principer.
- Konsensus kring framtagna principer.
- Att använda framtagna principer i sin digitala utveckling.

Mål 7 Öppna standarder, interoperabilitet och integrationsprofiler

Referensarkitektur och integrationsprofiler baserade på öppna standarder och öppna gränssnitt tas fram för olika områden där samverkan sker över organisationsgränserna för att kommunicera med varandra (uppnå interoperabilitet) samt minska utvecklingstiden. Genom att använda och ta fram öppna standarder och integrationsprofiler för integration med verksamhetssystem kan information återanvändas inom eller utanför de egna organisationsgränserna, inom hela ”koncernen Sverige”, vilket möjliggör nya tillämpningsområden. Detta ger en enhetlighet som underlättar utformning av nya och mer effektiva lösningar, vilka kan baseras på andras tjänsteutbud.

- Följa mallar och instruktioner för följsamhet mot interoperabilitetsramverk.
- Bidra i arbetet med kravfångst och beskrivning av verksamhetens processer.
- Kravställa beslutade integrationsprofiler i upphandling.
- Bistå i strategi kring övergripande standarder för referensinformationsmodeller.
- Delta i arbetet med resurser.
- Tillämpa gemensamma kravspecifikationer vid upphandling.

Mål 8 Informationssäkerhet

Att säkerställa informationens riktighet, konfidentialitet, tillgänglighet och spårbarhet för verksamheter inom kommun, landsting och regioner och att individers tillit till informationshanteringen upprätthålls.

- Införa Ledningssystem för Informationssäkerhet (LIS).
- Tillräckliga interna resurser ska tilldelas för informationssäkerhetsarbetet.
- Arbetet ska följas upp av organisationens ledning.
- Utse ansvarig för informationssäkerhet.
- Delta i arbete på nationell nivå för gemensamma arbetssätt med
- LIS eller att det som etableras på nationell nivå efterlevs.
- Besluta om och genomföra informationsklassificering för att uppnå en lämplig nivå av informationssäkerhet med beaktande av kriterierna Riktighet, Konfidentialitet, Tillgänglighet och Spårbarhet.
- Kommuner och landsting genomför informationsklassificering av samtliga väsentliga informationsprocesser för att möjliggöra att dessa ges ett adekvat

skydd utifrån kriterierna Riktighet, Konfidentialitet, Tillgänglighet och Spårbarhet.

- Kommuner och landsting säkerställer att rätt skyddsnivåer i förhållande till informationens skyddsvärde genomförs i den egna informationshanteringen samt hos leverantörer.

Insatsområde III – Informationsförsörjning och digital infrastruktur

Mål 9 Gemensamma regler och digital infrastruktur

Grundläggande gemensamt regelverk och digital infrastruktur för att hantera information inom offentlig sektor och mellan offentlig och privat sektor finns på plats inklusive förvaltningsmodell.

- Använda digitala lösningar för säkra meddelanden.
- Kravställa och nyttja regelverk för gemensam digital infrastruktur.
- Kompetensförstärka inom digital infrastruktur och tjänstarkitektur.

Mål 10 Grundläggande grunddata

Viktiga grunddatakällor inom offentlig sektor är identifierade, ansvar, roller och finansiering är definierade och en plan finns för att realisera tillgänglighet till dessa.

- De grunddatakällor som finns och erbjuds ska användas.
- Administrera den information som verksamheten äger och ansvarar för i enlighet med de gemensamma regelverken.
- Använda tillgängliga tjänster för informationsförsörjning för att effektivisera verksamheten.

Mål 11 Framtidssäker informationshantering

Sektorns information bevaras i e-arkiv och allmän information tillgängliggörs som öppna data.

- Införa e-arkiv och processer för arkivering av verksamhetskritisk information.
- Geodata som kan tillgängliggöras öppet ska också publiceras öppet.
- Inrätta en strategisk roll med ansvar för verksamhetens informationshantering och informationsförsörjning (informationsbehov, informationsflöden, informationsägare, informationsklassning, informationssäkerhet, gallring och bevarande m m).
- Publicera öppna datamängder från Kolada.
- Etablera ett arbetssätt för att publicera öppna datamängder.

Insatsområde IV – Processer och tjänster

Mål 12 Gemensamma digitala tjänster för privatpersoner och företag

Privatpersoner och företagare ska uppleva en sammanhållen service från offentlig sektor. Kommuner, landsting och regioner har i samverkan med statliga myndigheter utvecklat gemensamma digitala tjänster som underlättar vardagen för privatpersoner och företag.

- Att bidra i utvecklingen av gemensamma tjänster.
- Att använda de tjänster som tas fram gemensamt.
- Vara aktiva parter i utvecklingen av regeringens prioriterade insatser kring digitalt först.

- Att förhålla sig till den gemensamma referensarkitekturen vid utveckling av tjänster lokalt eller i samverkan.
- Involvera användare i utvecklingen och utgå från deras behov.

Mål 13 gemensamt basutbud av digitala tjänster och processer för kommuner

Ett gemensamt basutbud av digitala tjänster och processer för de vanligaste kommunala ärendetyperna finns att tillgå för alla kommuner. Tjänsterna och processerna i basutbudet är byggda utifrån användarnas behov och enligt den gemensamma referensarkitekturen så att de kan användas lokalt och även fungerar som en del i de gemensamma digitala tjänsterna.

- Delta i utvecklingen av ett gemensamt basutbud.
- Anpassa verksamheten till de gemensamma processerna.
- Att hämta hem kunskap om vad som hanteras inom ramen för samverkan och erbjuds som ett gemensamt utbud.
- Att i den årliga verksamhetsplaneringen budgetera och planera för införande av gemensamma tjänster och följsamhet till gemensamma kravställningar.
- Att arbeta med nyttorealiserings inom den egna organisationen genom användande av gemensamma tjänster och kravställningar.

Mål 14 Digitalt först i verksamheten

SKL:s medlemmar erbjuder digital service i första hand. Processerna är transformerade efter digitala möjligheter och medarbetare har en digital arbetsmiljö som stödjer dem i att utföra sina arbetsuppgifter på effektivast möjliga sätt.

- Utse digitala ambassadörer bland medarbetarna som förändringsledare och inspiratörer som ger stöd i verksamhetens förändrade arbetssätt.
- Utbilda ledare och medarbetare i digitalisering.
- Främja en digitalt mogen arbetsplats för att bli en attraktiv arbetsgivare.
- Uppmuntra ledare och medarbetare att tänka nytt och modigt.
- Öka automatisk informationsinhämtning för att minska uppgiftslämnarbördan och effektivisera handläggningen.
- Engagera medarbetare i kravställning och utveckling av nya digitala verksamhetsstöd.
- Utveckla bra stöd och skapa positiva möjligheter för medarbetare vars arbetsuppgifter ersätts med nya.
- Genomför IT-skyddsronder årligen.
- Mät medarbetarnas möjlighet att utföra sitt arbete i sin digitala arbetsmiljö.

Mål 15 Kravbibliotek för upphandling baserat på gemensamma förutsättningar

Ett gemensamt kravbibliotek med krav för gemensamma digitala förutsättningar finns framtaget och används som bas i kommuner, landstings och regioners upphandlingar.

- Bidra i arbetet med att ta fram ett gemensamt kravbibliotek
- Främja kompetensutveckling kring kravställning, upphandling och uppföljning av digitala stöd.
- Ställ krav på att den gemensamma kravkatalogen används vid upphandling och utveckling av digitala stöd.

Mål 16 Ökad digital kompetens och digital trygghet för privatpersoner och företag

Alla användare oavsett förmåga ska kunna använda kommuners, landstings och regioners digitala tjänster och känna sig trygga i att använda tjänsterna.

- Erbjuder privatpersoner, företagare hjälp och stöd för att öka sin digitala kompetens.
- Erbjuder privatpersoner och företagare introduktion till och stöd i användandet av digitala tjänster.

Mål 17 Ökad insyn i den offentliga förvaltningen

Användare oavsett förmåga ska ha god insyn i kommuner, landsting och regioners verksamhet samt kunna följa ärenden och processer digitalt.

- Ge privatpersoner och företag möjlighet till insyn och deltagande i öppna demokratiska processer där man kan föra fram sina åsikter, diskutera med andra, prioritera och i vissa fall delta i prioriteringar och beslut.
- Publicera öppen data/information på en PSI-datasida i syfte att öka återanvändning och transparens.
- Ge privatpersoner och företag möjlighet att följa processen i sitt ärende.

Bilaga 8, Referenser/källor

Regeringen

- *"Digitalt först"*, Regeringens budgetproposition 2015 och 2016 (prop. 2014/15:1 och prop. 2015/16:1)
- *"IT i människans tjänst – en digital agenda för Sverige"*
- *"Med medborgaren i centrum – regeringens strategi för digitalt samverkande statsförvaltning"*
- Slutbetänkande av Utredningen om effektiv styrning av nationella digitala tjänster (SOU 2017:114)

SKL

- *"Förutsättningar för digital utveckling i kommuner, landsting och regioner. Handlingsplan 2017-2025"*

E-delegationen

- *"Vägledning för digital samverkan"*, version 4.1, 2015-05-28
- *"Vägledande principer för digital samverkan"*, version 1.3

Digitaliseringskommissionen

- (N 2012:04) betänkande Digitaliseringens transformerande kraft – vägval för framtiden (SOU 2015:91)

VGR

- *"Den digitala agendan Smart region Västra Götaland"*

Kommuner

- Digitaliseringsstrategi för Örebro kommun, 2017-2020
- Ängelholms kommun, *"Plan för utveckling av IT och digitalisering"*
- Malmö stad, *"Det digitala Malmö"*
- Lidköpings kommuns omvärldsanalys

MSB

- Informationssäkerhet.se, metodstöd för LIS

Lagstiftning

Följande lagar berör digitalisering:

- Kommunallagen
- Arkivlagen
- Dataskyddsförordningen
- Förvaltningslagen
- Lagen om offentlig upphandling
- Offentlighets- och sekretesslagen
- Patientdatalagen
- Socialtjänstlagen
- Säkerhetsskyddslagen